

Rørosvidda. — Folk advarte meg og ba meg være meget forsiktig med min far. Jeg måtte ikke løpe fra ham så han ble overenstrengt! Men sant å si så var det nok far som var den raskeste av oss to.

Fire fjellkarer holdt mye sammen i den tiden. Det var Fridthjof Brun, Ludvig Sivertsen, Ernst Tønseth og Olaf Grilstad. Den siste var det som fikk byfolket, og bøndene også, til å se hva fjellet egentlig er. Han ble den store pioneren i fjellspporten, og han trakk mange med seg.

Da Trollheimshytta ble anlagt fulgte fjellfolket som regel denne ruta dit: Toget fra Trondhjem til Hovin, videre på ski til Løvåsen mellom Hovin og Krogstad på Høylandet, og så en fin skitur fram til Grutt i Meldal. Løypa gikk videre over Å til Drugudal og fram til Jøldal. Derfra gikk siste etappe direkte til Trollheimshytta. Hele skituren var på ca. seks mil. På tungt føre, med den tids utstyr, var det jamen en respektabel tur. Utstyret ja. Det var bambusbindinger, puttiser og gjerne en blå genser over en gammel kontortrøye. Da arkitekt Hans Grendahl i 1916 troppet opp med den første vindjakken var det rene sensasjonen. Hittil hadde man holdt vinden ute med aviser under gensen, og fru Brun var forresten en mester til å sy vester av avisepapir. Smurningen var et annet kapitel. De hadde ikke annet enn tjære og parafinvoks å hjelpe seg med. Da klisteret kom ble skisporten revolusjonert, sier de to gamle hederskarene. Skiløperne idag kan ikke fatte hva det var å ta seg fram i høyfjellet på dårlig føre, gjerne med tjue kilo proviant i sekken, fordi man måtte dra med seg alt mulig. Den gangen fantes det nesten ikke bygdafolk i fjellet. De så rart på byfolk som tok seg fram på ski, bare for turens skyld. Det var helst reinngjeterne en møtte til fjells.

Den gangen var seilspport meget populært på skiturene, sier Brun og Sivertsen. En gang var Sivertsen og en kamerat på tur langt inne i Rondane. Klokket fem en morgen blåste det opp en stiv kulning. De karret seg ut av bua, fant fram seilet og spente skiene på. Det gikk mot bakk, men i over to timer fløy de som en annen «Sputnik» opp gjennom stigningene, over flyer og islagte vatn og fram til Døraseter. — Så fort har jeg hverken før eller siden rent på ski! ler Sivertsen. Seilet var som regel 3 × 1 meter, og ofte var man

Ludvig Sivertsen og Fridthjof Brun frisker opp gamle minner

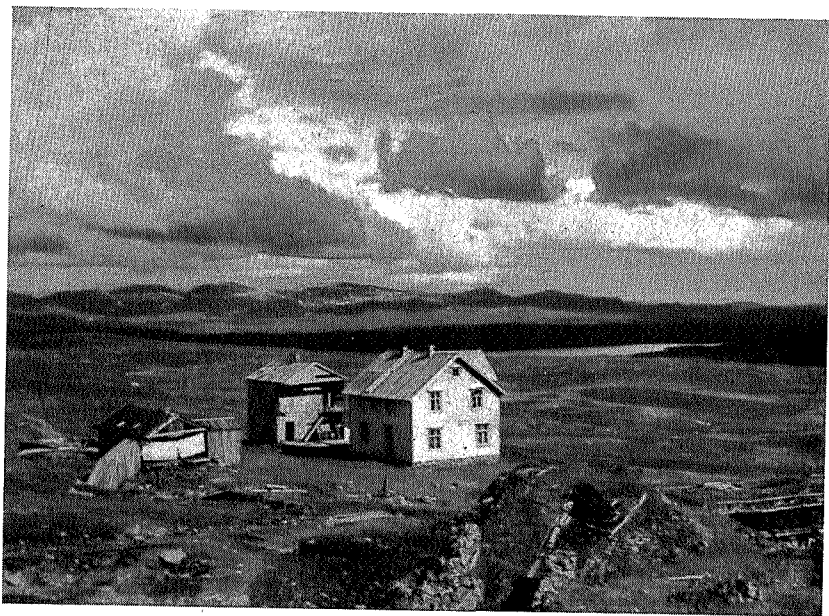
Henry Strand

fem skiløpere i bredden med flere seil mellom seg. Da ble det skarp kjøring. Nå er seilspporten rett og slett glemt, og det er virkelig synd, sier Sivertsen og Brun. Den ga mye moro og krevde en egen teknikk enten det var i fjellet eller oppe i Bymarka. Men det betydde mye at føret var godt. Helst litt nysnø over hard skare.

Etterhvert som T.T. reiste nye hytter i Trollheimen og Sylene ble fjellet mer og mer allemanns eie, forteller Brun og Sivertsen videre. Trondhjems Turistforening har virkelig gjort en innsats som det står respekt av, sier de to gamle fjelltraverne. Den har gitt byfolket både helse og humør, og for de to pionerene personlig har T.T. betydd adskillig. De har selv gitt mye av sin tid til foreningens virksomhet, men de har fått lønn for strevet, sier de. I fjellet har de lært å se livet under en lysere synsvinkel, og alle fjellturene har holdt dem i fin form. Brun har sin egen hytte ved Jøldalshytta, og tiltross for at føttene ikke er så sterke lenger var han der oppe flere

uker ifjor. Sivertsen, Grilstad & Co. kjøpte dr. Arnfinsens hytte ved Kvistingen, og ennå er Sivertsen fast søndagsgjest der.

— Noe av det beste ved fjellturene er å treffe fjellets eget folk, sier Brun og Sivertsen til slutt over kaffekoppen. — Vi er blitt kjent med fjellfolk overalt i Trøndelag og i andre strøk av landet også, og de er verdens hyggeligste mennesker. De har lært oss noe om gleden i livet og de har vært med på å knytte en sterk og varig forbindelse mellom folket i fjellet og oss som sliter gatene i den travle byen.

*Fra Kjøligrave. Fins det noe venere sted med vidt utsyn i Sylene, enn Kjøligrave?
Jeg glær meg hver morgen ved synet, enten det ligger snø på trappen eller ei.*

Aasta Handberg

PÅ KLOSTERGRUNN

Av Wilhelm Swensen

Hva er det som lar oss fornemme freden på klostergrunn? — Med tunge løvkroners vern over det som en gang var klostergård, med sus av minner over sunkne murer, med blomster av sjeldne arter mellom falne murbrokker hvor ennå myke ornamenter gir de døde stenene liv — slik ligger våre gamle klosteranlegg. Men fremmed for vår tid.

En tidsavstand på vel 400 år skulle en tro hadde slettet ut sporene av en idé som ble fremmed allerede ved det tidsskifte som reformasjonen skapte. Allikevel kommer eierfølelsen varsomt inn i det billede som minnene skaper.

I over 500 år hadde klosterlivet vært levende i vårt land, sprunget frem av en av de rikeste åndelige bevegelser som middelalderens kirkesamfund skapte. La være at de krav som klostersamfundet stillet ikke alltid ble fulgt — la være at klosterlivet i mange tilfeller gled ut og ble en karikatur av sin opprinnelige form, klosteridéen eide i sin grunntake så meget edelt og vakkert, så meget av offervilje og menneskelig forståelse, at minnet trer rent frem for oss. Høyverdig administrativ dyktighet sammen med klare bestemmelser bygget opp av erfaring om hva menneskene kan trenge, fromhet og offervilje i religiøs og menneskelig forstand, godhet og trang til sjelelig foredling bar disse samfund, som i den tid de oppstod formådde å virke som mentalhygienisk støtte for urolige sinn. Tidsånden var opprevet. Ekstase som kunne grense til hysteri